

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 2 czerwca 2014 r.

DOLiS/DEC-515/14/41902,41905

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana A.B. na przetwarzanie jego danych osobowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K.

- 1) nakazuję Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w K. usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Pana A.B. poprzez spełnienie wobec niego obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) przez poinformowanie go o przysługujących mu prawach wskazanych w art. 32, 33 i art. 35 tej ustawy,**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo Pana A.B., zwanego dalej Skarżącym, dotyczące „ochrony moich danych osobowych i nie transparentnego oraz niezgodnego z prawem działania przetwarzającej te dane osób ze struktur Pomocy Społecznej w K. i w N.”. Wg Skarżącego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. (filia nr 1 [...]), zwany dalej MOPS, oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w N. przetwarzają jego dane osobowe niezgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą. Skarżący wskazał, że MOPS skierował do niego pismo z dnia [...] maja 2012 r. wzywające do stawienia się w siedzibie ww. filii „celem ustalenia możliwości przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego w miejscu zamieszkania na rzecz matki Z.B. (...) prosimy o przygotowanie dokumentów potwierdzających dochody i wydatki rodziny”. Skarżący pismem z dnia [...] maja 2012 r. skierował „zgłoszenie o działaniach niezgodnych z obowiązującym prawem do właściwej miejscowo Prokuratury(...)”. Skarżący wskazał: „struktury Pomocy Społecznej nie uzyskały moich danych ode mnie oraz, że przetwarzają je od nieznaney mi daty i w celu, którego

nie wyjaśniły”. Dodał, że w późniejszej korespondencji MOPS jako podstawę swych działań wskazał art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, „jednakże nie wykazał podstawy na jakiej struktury Pomocy Społecznej uznały się za zwolnione z obowiązku realizowania wymogów Art. 25” ustawy.

Skarżący w piśmie do GIODO z dnia [...] września 2012r. podniósł zarzuty odnośnie postępowania prowadzonego przez ww. organy pomocy społecznej w sprawie ubiegania się przez Panią Z.B. o przyznanie świadczenia. Dodał: „Pracownicy MOPS nie uwzględniają moich praw określonych w Art. 1 i Art. 32 ust. 1 pkt.2)” ustawy, „Pracownik MOPS w K. stwierdzając w piśmie z dnia [...]08.2012 r. (...), że MOPS w K. »zakończył działanie w niniejszej sprawie« (...) zmierza do pozbawienia mnie praw wskazanych w Art. 32 ust. 1 pkt.6), pkt.7) i pkt.8) Ustawy (...) o ochronie danych osobowych – gdzie ustawa udostępnia możliwość zgłoszenia sprzeciwu”.

GIODO pismem z dnia [...] października 2012 r. wezwał Skarżącego do sprecyzowania, na czym polega naruszenie jego praw przez OPS w N. w zakresie przepisów o ochronie danych osobowych, oraz o określenie, podjęcia jakich czynności przez GIODO żąda w przypadku stwierdzenia naruszenia tych przepisów. Skarżący w piśmie z dnia [...] listopada 2012 r. wskazał, że mimo jego wniosku z dnia [...] sierpnia 2012 r. dotyczącego art. 33 ust. 1 ustawy, MOPS nie dopełnił tego obowiązku, co „dowodzi naruszenia moich praw wskazanych w Art. 32 ust. 1 pkt 1), pkt 2) i pkt 3) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych”. Podniósł: „Wycofuję swój wskazany w skardze z dnia [...]07.2012 r. zarzut, że struktury Pomocy Społecznej były zobligowane na mocy Art. 25 ww. ustawy o ochronie danych osobowych powiadomić mnie bezpośrednio po rozpoczęciu przetwarzania moich danych osobowych o tym fakcie, gdyż kwestia ta jako jedna z nielicznych została w pełni wyjaśniona (...)”.

GIODO w piśmie z dnia [...] stycznia 2013 r. poinformował Skarżącego, że z uwagi na fakt, że w korespondencji przesłanej do Biura GIODO podnosił on zarzuty wyłącznie pod adresem MOPS, natomiast nie sprecyzował, na czym polega naruszenie jego praw przez OPS w N. w zakresie przepisów o ochronie danych osobowych – niniejsze postępowanie administracyjne będzie prowadzone przez GIODO wyłącznie w zakresie przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez MOPS w K. (Filia nr 1, [...]).

W udzielonych w sprawie wyjaśnieniach MOPS w K. wskazał, że:

1. Dnia [...] kwietnia 2012 r. do MOPS wpłynął wniosek OPS w N. o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych, w którym wskazano: podstawę prawną - art. 105 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) [obecnie Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm. - przyp. GIODO], przeznaczenie dla udostępnienia danych - „dla celów pomocy społecznej”, zakres żądanych informacji ze zbioru - „Wywiad alimentacyjny cz. II z Panem A.B. – na rzecz matki Z.B., która w OPS w N. korzysta z usług opiekuńczych”, informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych - „Pan A.B.” (kopia wniosku w aktach sprawy). Dnia [...] maja 2012 r. pracownik MOPS udał się pod adres Skarżącego celem przeprowadzenia z nim rodzinnego wywiadu środowiskowego, ale go nie zastał, dlatego wysłano do niego wezwanie z ww. daty (opisane powyżej).
2. W związku z ww. pismem MOPS Skarżący dnia [...] maja 2012 r. skierował do Prokuratury Rejonowej K. wniosek „o kontrolę całości dokumentacji sporządzonej w strukturach Pomocy Społecznej zawierającej moje dane osobowe (...)”.
3. Pismem z dnia [...] maja 2012r. Skarżący wniósł do MOPS „o wskazanie: 1) Liczby pracowników zajmujących się moimi danymi osobowymi i z czyjego upoważnienia. 2) Jakie

dokumenty z uwzględnieniem moich danych osobowych zostały wypełnione oraz przez kogo, kiedy i gdzie to nastąpiło, a także w jakiej intencji i na jakiej podstawie prawnej”.

4. W odpowiedzi z dnia [...] maja 2012 r. MOPS poinformował Skarżącego, że „podjął działania w zakresie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego” w związku z ww. pismem OPS w N. oraz: „Przesłanką legalności przetwarzania Pana danych osobowych stanowi art. 23 ust. 1 pkt 2 [ustawy] o ochronie danych osobowych (...) w zw. z art. 105 ustawy (...) o pomocy społecznej (...)”. Podano, że matka Skarżącego korzysta z usług opiekuńczych w OPS w N., który „badając okoliczności faktyczne sprawy miał obowiązek ustalić, czy i w jakim rozmiarze osoba występująca o pomoc mogłaby korzystać z pomocy członków jej rodziny, w szczególności przez osoby zobowiązane do alimentacji (art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej)”. Powołano art. 128 i art. 129 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.). Dodano: „(...) w obrębie działania jednostki (MOPS [...]) Pana dane osobowe były przetwarzane przez określonego pracownika któremu zostało zlecone przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, z obowiązkiem zachowania tajemnicy informacji co do Pana danych osobowych”.
5. W związku z ww. pismem MOPS Skarżący pismem z dnia [...] czerwca 2012 r. wniósł do tego organu „o wskazanie: Czy zgromadzona przez Pomoc Społeczną dokumentacja w przedmiotowej sprawie, w ocenie Pani Kierownik, wykracza poza staranie o przyznanie dla mojej matki zasiłku celowego na zakup leków?”.
6. W odpowiedzi z dnia [...] lipca 2012r. MOPS poinformował Skarżącego, że „nie jest w posiadaniu dokumentacji dotyczącej Pana matki odnośnie zasiłku celowego na zakup leków. Przedmiotowe dokumenty są w dyspozycji Ośrodka pomocy Społecznej w N. (...) Pana dane osobowe podlegają ochronie zgodnie z procedurą obowiązującą w ustawie o ochronie danych osobowych”.
7. Pismem z dnia [...] lipca 2012 r. Skarżący wniósł do MOPS „o spowodowanie dopełnienia przez osoby ze struktur Pomocy Społecznej obowiązku, o którym mowa w Art. 25 ust. 1 Ustawy (...) o ochronie danych osobowych”. W uzupełniającym ww. wniosek piśmie z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący wniósł „o spowodowanie nabycia wiedzy o tym, czego dotyczy postępowanie/postępowania prowadzone przez osoby przetwarzające moje dane osobowe w strukturach Pomocy Społecznej oraz o spowodowanie przesłania do mojej wiadomości pełnej i nie budzącej wątpliwości informacji o tym/tych postępowaniu/postępowaniach (...)”.
8. W piśmie z dnia [...] sierpnia 2012 r. MOPS ponownie poinformował Skarżącego o ww. wniosku OPS w N. i działaniach podjętych dnia [...] maja 2012 r. (opisanych w pkt 1). Podano: „W skutek braku Pana odpowiedzi na przeprowadzenie wywiadu, MOPS [...] stosowną informację przekazał do Ośrodka Pomocy Społecznej w N. Tym samym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. zakończył działanie w niniejszej sprawie”. Wskazano: „Zakres informacji objętych przekazaniem przez OPS w N. dotyczył wąskiego zakresu danych: nazwiska, imienia oraz adresu dla realizacji ustawowego celu określonego w ustawie o pomocy społecznej”. Odnośnie do art. 25 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych wskazano na wyłączenie wynikające z art. 25 ust. 2 pkt 5 tej ustawy.
9. Pismem do MOPS z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący wniósł „o wznowienie/ kontynuowanie czynności i realizację mojego wniosku z dnia [...].07.2012 r. uzupełnionego w dniu [...].08.12 r.”. Podniósł, że jego wnioski „o udostępnienie szczegółowej informacji o tym, czym zajmuje się Pomoc Społeczna z wykorzystaniem moich danych osobowych” nie zostały zrealizowane. Wskazał: „Zwróciłem się do MOPS z zapytaniem (...) ci i po co robi z wykorzystaniem moich

danych osobowych (...)”. Dodał: „Rozmija się z prawdą stwierdzenie, że MOPS dysponuje moimi danymi osobowymi w zakresie »nazwiska, imienia oraz adresu«, gdyż zgromadził więcej informacji w wyniku dotychczasowej korespondencji, a także Pani Kierownik i Pracownicy mogą je znać z powodu naszej wcześniejszej okresowej współpracy”. Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy wniósł „o wskazanie mi pełnej informacji o przysługujących mi prawach w zakresie ochrony danych osobowych”.

10. Pismem z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący wniósł do MOPS o przesłanie mu skierowanego do tego organu wniosku OPS w N.
11. Pismem z dnia [...] września 2012 r. MOPS poinformował Skarżącego, że w pismach z dnia [...] maja i [...] sierpnia 2012 r. wyjaśniono mu „okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające skierowanie wezwania z [...] 05.2012 roku do nawiązania kontaktu celem ustalenia terminu przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, podczas którego pracownik socjalny gromadzi dane osobowe osoby, z którą przeprowadzany jest wywiad”. Przytoczono treść art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy i wskazano: „próba zgromadzenia przez pracowników MOPS Pana danych osobowych (w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego) była niezbędna w celu spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa”. Podano, że wniosek OPS w N. został złożony na podstawie art. 107 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej i wskazano: „nawiązanie z Panem kontaktu i próba ustalenia terminu wywiadu (celem zgromadzenia wymaganych ustawą danych osobowych – ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej) wynikała z konieczności realizacji obowiązku ustawowego (...)”. Dodano: „w celu ochrony gromadzonych i przetwarzanych danych osobowych w MOPS w K. obowiązuje instrukcja w sprawie ochrony danych osobowych, wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora MOPS. W Ośrodku stosuje się środki techniczne i organizacyjne (m.in., zabezpieczone hasłowo systemy informatyczne, metalowe szafy) zapewniające ochronę danych osobowych, a w szczególności zabezpiecza się te dane przed udostępnieniem ich osobom nieupoważnionym, uszkodzeniem lub zniszczeniem”. W załączeniu przekazano Skarżącemu kopię wniosku OPS w N.
12. W piśmie do GIODO z dnia [...] listopada 2012 r. MOPS powołał art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy i podniósł, że: „próba zgromadzenia przez pracowników MOPS danych osobowych Skarżącego (w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego) była niezbędna w celu spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Podano, że wniosek OPS w N. został złożony na podstawie art. 107 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej. Wskazano: „nawiązanie ze skarżącym kontaktu i próba ustalenia terminu wywiadu (celem zgromadzenia wymaganych ustawą danych osobowych – ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej) wynikała z konieczności realizacji obowiązku ustawowego”. Ww. wniosek wskazano jako źródło pozyskania danych osobowych Skarżącego w zakresie: imię, nazwisko, adres zamieszkania, numery telefonów. Przytoczono podany w tym wniosku zakres żądanych informacji i podstawę prawną upoważniającą do pozyskania danych. Wskazano na wynikające z art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy wyłączenie obowiązku informacyjnego określonego w art. 25 ust. 1 ustawy. Zdaniem MOPS pisma Skarżącego z dnia [...] maja, [...] lipca oraz [...],[...] i [...] sierpnia 2012 r. zawierały „wniosek o przedstawienie okoliczności prawnych i faktycznych uzasadniających gromadzenie danych osobowych skarżącego, celu i zakresie tych danych a także wniosek o przedstawienie sposobu zabezpieczenia danych osobowych skarżącego. Jak wynika z posiadanej dokumentacji, na wszystkie wnioski udzielono skarżącemu odpowiedzi w terminie 30 dni od daty wpływu wniosków do Ośrodka”.

13. W piśmie do GIODO z dnia [...] stycznia 2013 r. MOPS wskazał, że pismem z dnia [...] września 2012 r. „udzielił wyczerpującej informacji w związku z wnioskiem Pana A.B. z dnia [...].08.2012 r. W ramach sporządzonej informacji zostały przekazane do zainteresowanego następujące treści: wskazano zakres, cel i sposób przetwarzania danych osobowych, termin uzyskania danych osobowych skarżącego, a także źródło, z którego pochodzą jego dane osobowe, odbiorcę danych osobowych, sposób zabezpieczenie i ochrony danych osobowych oraz podstawy prawne i faktyczne tych działań. Zatem wnioskodawca otrzymał informację o tym, jakie dane MOPS K. o nim przetwarza, w jakim celu to czyni i komu przekazuje”.
14. W piśmie do GIODO z dnia [...] kwietnia 2013 r. MOPS wskazał, że „w lutym 2013 roku oraz w kwietniu 2013 roku udzielił klientowi odpowiedzi na pisma otrzymane [...] stycznia 2013 roku i 20 marca 2013 roku, skierowane do Kierownika Filii nr 1 MOPS w K.”. Podważono twierdzenie Skarżącego, że MOPS „zgromadził więcej informacji w wyniku dotychczasowej korespondencji, a także Pani Kierownik i Pracownicy mogą je znać z powodu naszej wcześniejszej okresowej współpracy”, podnosząc, że powyższe „nie znajduje potwierdzenia w posiadanej przez Ośrodek dokumentacji. Analiza ewidencji osób objętych pomocą Filii nr 1 MOPS w K. obejmująca osoby korzystające z pomocy od 2002 roku nie wykazała, aby skarżący w tym okresie był objęty pomocą Ośrodka”.
15. W piśmie MOPS do GIODO z dnia [...] czerwca 2013 r. podano: „Aktualnie MOPS w K. przechowuje dokumenty zawierające dane osobowe Pana A. B. w formie akt osobowych mieszczących się w papierowej teczce, które będą podlegać archiwizacji zgodnie z obowiązującą procedurą. Obecnie nie jest możliwa archiwizacja ww. dokumentacji z uwagi na prowadzoną w sprawie korespondencję pomiędzy MOPS w K. a Biurem GIODO”. Dodano: „(...) do Ośrodka Pomocy Społecznej w N. zostało przesłane [...] maja 2012 roku pismo znak [...] wraz ze sporządzoną przez pracownika socjalnego notatką służbową z dnia [...].05.2012 r. informującą, iż wywiad nie został przeprowadzony. Powyższa dokumentacja jest jedyną, jaka została przekazana z MOPS w K. do OPS w N. W MOPS w K. pozostawiono kopie tych dokumentów wraz z wnioskiem OPS w N. o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych z dnia [...] kwietnia 2012 roku (data wpływu do MOPS w K.). Aktualnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. nie prowadzi żadnej korespondencji z Panem A. B. Ponadto nie jest prowadzone żadne postępowanie, jedyna korespondencja, jaka ma miejsce w sprawie dot. Pana A. B. toczy się pomiędzy Biurem” GIODO a MOPS.
16. W piśmie MOPS do GIODO z dnia [...] sierpnia 2013 r. wskazano: „Sformułowanie »Aktualnie MOPS w K. przechowuje dokumenty zawierające dane osobowe Pana A. B. w formie akt osobowych mieszczących się w papierowej teczce (...)« było sformułowaniem niefortunnym – pewnego rodzaju skrótem myślowym. Dokumenty zawierające dane osobowe Pana A.B. są aktualnie przechowywane w tekturowej teczce aktowej z tektury bezkwasowej zgodnie z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych wydanego na podstawie art. 6 ust. 2b ustawy z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach”. Wskazano, że w związku z niniejszym postępowaniem administracyjnym i korespondencją między MOPS a GIODO „w dniu [...] maja 2012 r., została założona teczka aktowa, która zawiera cały zgromadzony dotychczas materiał przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w K. w sprawie skargi Pana A. B. (...) Po zakończeniu sprawy przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych teczka ta zostanie zarchiwizowana” zgodnie z ww. rozporządzeniem.

17. W piśmie MOPS do GIODO z dnia [...] października 2013 r. doprecyzowano, że Skarżący nie jest i nigdy nie był pracownikiem MOPS oraz że organ ten nie prowadzi akt osobowych Skarżącego.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, co następuje:

W myśl art. 2 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych określa ona zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych. Przetwarzaniem danych osobowych są jakiegokolwiek operacje na nich wykonywane, w tym ich udostępnianie (art. 7 pkt 2 ustawy), dopuszczalne przy zaistnieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, które co do zasady są równoprawne, więc spełnienie jednej z nich stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych. Ze względu na konstytucyjnie uregulowaną zasadę legalizmu, według której organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, w niniejszej sprawie istotne znaczenie posiada przesłanka określona w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, w myśl której przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że dnia [...] kwietnia 2012 r. do MOPS wpłynął wniosek OPS w N. o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych. Podstawę prawną wniosku stanowił art. 105 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.). Jako przeznaczenie dla udostępnienia danych wskazano: „dla celów pomocy społecznej”. Określono zakres żądanych informacji ze zbioru: „Wywiad alimentacyjny cz. II z Panem A.B. – na rzecz matki Z.B., która w OPS w N. korzysta z usług opiekuńczych”, oraz informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych - „Pan A.B.”. MOPS pozyskał te dane Skarżącego ze wskazanego wniosku i przetwarzał je dla celów pomocy społecznej.

W myśl art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek pracownika socjalnego odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Jak wynika z materiału dowodowego sprawy, matka Skarżącego korzysta z usług opiekuńczych w OPS w N., więc organ ten miał obowiązek ustalić, czy i w jakim rozmiarze osoba występująca o pomoc mogłaby korzystać z pomocy członków jej rodziny, w szczególności przez osoby zobowiązane do alimentacji. Zgodnie bowiem z art. 103 ust. 1 tej ustawy kierownik ośrodka pomocy społecznej i kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie może, w drodze umowy, ustalić z małżonkiem, zstępny lub wstępny wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia. W myśl art. 107 ust. 1 ww. ustawy rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103. Ponadto stosownie do art. 128 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.) obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Jak stanowi art. 129 § 1 tej ustawy „obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych – obciąża bliższych stopniem przed dalszymi.

Na podstawie powołanych przepisów w związku z ww. wnioskiem OPS w N. pracownik MOPS dnia [...] maja 2012 r. udał się pod adres Skarżącego celem przeprowadzenia z nim

rodzinnego wywiadu środowiskowego, ale go nie zastał, dlatego wysłano do niego pismo z ww. daty, wzywające do stawienia się w siedzibie filii nr 1 ww. MOPS ([...]) „celem ustalenia możliwości przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego w miejscu zamieszkania na rzecz matki Z.B. (...)”.

W związku z powyższym Skarżący prowadził korespondencję z MOPS w celu uzyskania informacji odnośnie do przetwarzania jego danych osobowych przez ten organ. MOPS przesłał do OPS w N. pismo z dnia [...] maja 2012 r. z notatką służbową pracownika socjalnego z dnia [...] maja 2012 r., że wywiad nie został przeprowadzony. Skarżący został poinformowany, że tym samym MOPS zakończył działanie w niniejszej sprawie.

Z materiału dowodowego sprawy wynika, że zarzuty Skarżącego odnośnie do przetwarzania jego danych osobowych przez MOPS dotyczą nieuwzględnienia jego praw określonych w art. 32 ustawy oraz niespełnienia obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy w zakresie wskazanym w jego wniosku z dnia [...] sierpnia 2012 r.

Wskazać należy, że w rozdziale 4 ustawy o ochronie danych osobowych ustanowiony został szeroki zakres uprawnień osoby, której dane osobowe podlegają procesowi przetwarzania. W myśl art. 32 ust. 1 pkt 1-5 ustawy każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do: 1) uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna - jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze, 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych, 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej, 5) uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane.

Uprawnieniom osób, których dane są przetwarzane w zbiorach, ustanowionym w art. 32 ustawy odpowiada obowiązek administratorów danych określony w art. 33 ust. 1 ustawy.

Art. 33 ust. 1 ustawy stanowi, że na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5. Stosownie do ust. 2 tego przepisu na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie.

Obowiązek informacyjny przewidziany w art. 33 ustawy ma na celu zapewnienie osobom, których dane osobowe są przetwarzane, dostępu do informacji o okolicznościach ich przetwarzania. Prawidłowe i rzetelne wypełnienie przez administratora danych tego obowiązku jest niezbędne do zapewnienia osobie, której dane osobowe dotyczą, kontroli prawidłowości procesu przetwarzania danych osobowych. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 lipca 2009 r. (sygn. akt I OSK 1049/08): „Nie powinno ulegać wątpliwości, że niewykonanie tego obowiązku [informacyjnego określonego w art. 33 ustawy] jest naruszeniem przepisów tej ustawy [o ochronie danych osobowych] w rozumieniu jej art. 18, uprawniającym i zobowiązującym Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do wydania decyzji administracyjnej w przedmiocie nakazania przywrócenia stanu zgodnego z prawem, a więc w sytuacji określonej w art. 33 ust. 1 i 2 tej ustawy - w przedmiocie nakazania administratorowi danych osobowych spełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w tym artykule”.

Złożenie wniosku, zależnie od jego treści, zobowiązuje administratora danych do udzielenia pełnych informacji o procesie przetwarzania danych w zakresie nie węższym niż przewiduje ustawa. W doktrynie podnosi się: „art. 33 określa minimalną treść udzielanej zainteresowanemu przez administratora informacji (chyba że wniosek wyraźnie dotyczyć będzie węższego zakresu) [podkreślenie GİODO]; dla uzyskania pełniejszych informacji, których maksymalne granice wyznacza art. 32 ust. 1 pkt 1-5a, konieczne jest wyraźne zamieszczenie w jednostkowym wniosku konkretnych pytań” (J.Barta, P.Fajgielski, R.Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2004, s. 658).

W tej sprawie Skarżący zwracał się do MOPS kilkakrotnie o udzielenie informacji odnośnie do przetwarzania jego danych osobowych, na które otrzymał odpowiedzi organu. Treść ww. pism została szczegółowo przedstawiona w uzasadnieniu faktycznym tej decyzji. W świetle powyższego stwierdzić należy, że w odpowiedzi na wniosek Skarżącego z dnia [...] maja 2012 r. MOPS w piśmie z dnia [...] maja 201 r. podał Skarżącemu źródło pozyskania jego danych osobowych (wniosek OPS w N.), podstawę prawną i cel ich przetwarzania. W odpowiedzi na wniosek Skarżącego z dnia [...] lipca 2012 r. MOPS w piśmie z dnia [...] sierpnia 2012 r. ponownie udzielił ww. informacji, ponadto wskazał zakres pozyskanych danych osobowych Skarżącego oraz poinformował go o zakończeniu działań w sprawie, w której te dane pozyskano. Jednocześnie wskazano na wynikające z art. 25 ust. 2 pkt 5 ustawy wyłączenie uzasadniające niespełnienie tego obowiązku informacyjnego, z czym Skarżący się zgodził, co wynika z jego pisma do GİODO z dnia [...] listopada 2012 r.

W piśmie do MOPS z dnia [...] sierpnia 2012 r. Skarżący podniósł zarzut, że jego wnioski „o udostępnienie szczegółowej informacji o tym, czym zajmuje się Pomoc Społeczna z wykorzystaniem moich danych osobowych” nie zostały zrealizowane, ponadto zakwestionował wskazany mu zakres jego danych osobowych przetwarzanych przez MOPS. Jednocześnie na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy wniósł „o wskazanie mi pełnej informacji o przysługujących mi prawach w zakresie ochrony danych osobowych”.

W odpowiedzi z dnia [...] września 2012 r. MOPS ponownie wskazał Skarżącemu źródło pozyskania jego danych osobowych oraz podstawę prawną i cel ich przetwarzania, jednocześnie przesłano mu kopię wniosku OPS w N., z którego wynika zakres pozyskanych przez MOPS danych osobowych Skarżącego.

W piśmie do GİODO z dnia [...] kwietnia 2013 r. MOPS zakwestionował zarzut Skarżącego dotyczący szerszego zakresu jego danych osobowych przetwarzanych przez ten organ, podnosząc, że powyższe „nie znajduje potwierdzenia w posiadanej przez Ośrodek dokumentacji. Analiza ewidencji osób objętych pomocą Filii nr 1 MOPS w K. obejmująca osoby korzystające z pomocy od 2002 roku nie wykazała, aby skarżący w tym okresie był objęty pomocą Ośrodka”.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego stwierdzić należy, że odpowiedzi MOPS na wnioski Skarżącego dotyczące udzielenia informacji odnośnie do przetwarzania jego danych osobowych przez ten organ zawierały wnioskowane przez Skarżącego informacje. Wskazano administratora tych danych (każde pismo zawierało pełną nazwę i adres MOPS) (art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy), cel, zakres i sposób ich przetwarzania (art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy). Informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy, przekazano Skarżącemu, przesyłając mu kopię wniosku OPS w N., na podstawie którego MOPS pozyskał te dane. Odnośnie do udostępnienia tych danych (art. 32 ust. 1 pkt 5 ustawy) MOPS wskazał na przekazanie do ww. OPS informacji o niemożności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego z udziałem Skarżącego.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wskazuje, że MOPS nie udzielił Skarżącemu na podstawie art. 33 ust. ustawy informacji o przysługujących mu prawach w zakresie

ochrony danych osobowych, pomimo że taki obowiązek wynika z pierwszej części tego przepisu. Stwierdzić należy, że w tym zakresie doszło do naruszenia przez MOPS ww. przepisu.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie uchybień. Celowe jest zatem nakazanie MOPS usunięcia uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego poprzez wypełnienie wobec niego obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ustawy w zakresie wskazanym w nakazie sformułowanym w decyzji.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).